

Mặt Giáo Hội i Can Trùng Phía Sau Bức Màn Sét

Tác Giả: Ph&#m M&#nh Tu&#n

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 06:27

Mấy năm gần đây thế giới đã chứng kiến những cuộc đấu tranh kiên cường của giáo dân miền Bắc Việt Nam đối với chính quyền Cộng Sản.

GH Công Giáo Miền Bắc Việt Nam Kêu Tố 1954



Ngoài những bí ẩn của một loạt như “Tóa Khâm Sơn”, “Thái Hà”, “Động Chiêm”, “Cơn Đau”, “Loan Lý”, còn rất nhiều những xung đột như đã và đang xảy ra bên trong “bức màn sắt”, mà bên ngoài ít khi biết đến.

Sớm dĩ có sự chứng kiến thông qua xuyên qua giáo dân Việt Nam, được biết giáo dân từ nhiều giáo phận miền Bắc (1), vì một bên nhà nước CS vô thần muốn kiểm soát mọi hoạt động tôn giáo qua chính sách “xin-cho”; Một mặt giáo dân đòi phải được hành xử quy định từ do tôn giáo một cách chính đáng. Từ do tôn giáo, một quy định là thiêng liêng đã được HĐ Giám Mục VN khẳng định trong bản góp ý ngày 14/4/91 (khi Nghị Định 69 về tôn giáo được ban hành): “Trong các quy định của con người thì quy định từ do tôn giáo rất quan trọng, nên phải được tôn trọng như một quy định là, chứ không phải như một đức ân”. Điều này cũng đã được Đức TGM Ngô Quang Kiệt đồng ý tuyên bố trước Ủy Ban Nhân Dân TP Hà Nội ngày 20/9/08.

Trên nãa thế kỷ, kể từ ngày được Cộng Sản lên nắm quyền tại miền Bắc VN, giáo dân Công giáo miền Bắc đã phải trải qua những giai đoạn cực kỳ khó khăn, những họ luôn can đảm, một sự can đảm phi thường, trong việc bảo vệ đức tin và cách sống đạo. Sự can trường này xứng đáng với những giọng ca từ của sự gia A. Launay: “Hội Giáo hội Việt Nam, một trong những Giáo hội đã bất bại bất hòa khác nhất trong Giáo hội toàn cầu, kể từ khi công cuộc của Chúa Kitô Kitô bất bại, một trong những Giáo hội kiên cường lòng nhất... ta kính chào người!” (2)

Bức màn sắt buông xuống sau Hiệp định Genève 1954

Hiệp định Genève (20/7/1954), đã thúc đẩy gần một triệu người miền Bắc di cư vào Nam, trong số đó, hơn một nửa là người Công Giáo. Theo thống kê của Bộ Truyền Giáo ngày 30/6/1957: Số giáo dân miền Nam vào khoảng 1.100.000 (60% mới di cư từ miền Bắc vào) với 1.264 linh mục, trong khi miền Bắc sau cuộc di cư chỉ còn lại 713.000 giáo dân với 7 GM và 374 linh mục.

Ngay từ những tháng cuối năm 1954, khi những phái đoàn Cao ủy LHQ vừa rút khỏi miền Bắc,

chính quy&#n CS đã xi&#t ch&#t g&#ng k&#m, càng ngày càng gây nên nhi&#u khó khăn cho các tôn giáo, đ&#c bi&#t đ&#i v&#i GH CG mi&#n B&#c: Nhà n&#c c&# đã t&#ng b&#c h&#n ch&# t&#i đa v&#c hành đ&#o. Nhi&#u thánh đ&#ng b&# đóng c&#a vĩnh vi&#n ho&#c b&# t&#ch thu đ&# làm x&#ng máy hay kho v&#t li&#u, các linh m&#c không th&# đi ra ngoài x&# đ&#o n&#u không có gi&#y phép c&#a chính quy&#n đ&#a ph&#ng, các giám m&#c b&# cô l&#p, ngay c&# ĐHY Tr&#nh Nh&# Khuê (lúc đó còn là GM c&#a T&#ng GP Hà N&#i) cũng nh&# b&# giam l&#ng vì b&# c&#m không cho đi thăm b&#t c&# n&#i nào. Đ&#c Khâm S&# Tòa Thánh, các GM, th&#a sai n&#c ngoài b&# tr&#c xu&#t (1959-1960) (3), các ch&#ng vi&#n b&# bu&#c gi&#i tán, các tr&#ng h&#c b&# xung công, . . Gi&#a lúc chính sách “C&#i cách ru&#ng đ&#t” và phong trào đ&#u t&# đ&#c nhà n&#c “chuyên chính vô s&#n” r&#m r&# phát đ&#ng, các tôn giáo b&# làm khó đ&#m&#t cách công khai. Nhi&#u linh m&#c, giáo dân b&# gán cho nhãn hi&#u “gián đ&#p do đ&# qu&#c cài l&#i” và b&# đầy t&#i nh&#ng vùng xa xôi, h&#o lánh. Nhi&#u tu sĩ b&# đ&#a đi “c&#i t&#o” g&#n 20 năm ch&# vì m&#t lý do h&#t s&#c vô lý: “không ch&#u l&#y v&#, c&# mu&#n tu trì làm linh m&#c”(4)

Nhà n&#c c&#ng s&#n Hà N&#i, sau khi tr&#c xu&#t Đ&#c Khâm S&# Tòa Thánh, đã c&#t đ&#t m&#i liên l&#c c&#a GH CG mi&#n B&#c v&#i th&# gi&#i bên ngoài. Tòa thánh Vatican nhi&#u l&#n mu&#n c&# đ&#i di&#n đ&#n, nh&#ng nhà c&#m quy&#n Hà N&#i đ&#u t&# ch&#i đón nh&#n. Ngay Công Đ&#ng Vatican II (1962-1965), m&#t bi&#n c&# tr&#ng đ&#i nh&#t c&#a GH Công Giáo th&#i c&#n đ&#i, cũng không m&#t v&# Giám M&#c mi&#n B&#c nào đ&#c xu&#t ngo&#i tham d&#. M&#c đích quá rõ ràng: nh&#ng ng&#i c&#m quy&#n vô th&#n mu&#n cô l&#p hoàn toàn GH mi&#n B&#c đ&# mong bi&#n GH này thành m&#t “giáo h&#i t&# tr&#” r&#p khuôn theo ki&#u Trung qu&#c, m&#t giáo h&#i ch&#u s&# chi ph&#i hoàn toàn c&#a đ&#ng CS. D&# đ&#nh đen t&#i này đã không bao gi&# có th&# thành công, vì vùng đ&#t này đã là n&#i th&#m máu c&#a h&#ng trăm ngàn các anh hùng T&# đ&#o qua nhi&#u th&# h&#.

Can tr&#ng b&#o v&# đ&#c tin.

Đ&#o Công giáo n&#i x&# B&#c, đã minh ch&#ng rõ ràng r&#ng: tuy b&# nhà n&#c C&#ng s&#n tìm đ&# m&#i cách vui d&#p, cũng không th&# b&# tiêu di&#t. T&#i nh&#ng vùng đông giáo dân, ng&#i Công giáo công khai ch&#ng ch&# đ&#, t&# ch&#i h&#p tác v&#i nhà n&#c, và dành ch&#u s&#u cao thu&# n&#ng đ&# đ&#c t&# do s&#ng đ&#o. Nhi&#u thanh niên Công giáo th&#a ch&#p nh&#n đi lao công chi&#n tr&#ng ch&# không can tâm hành đ&#ng ngh&#ch v&#i giáo lý đ&#c tin. Hai giáo ph&#n Phát Di&#m, Bùi Chu b&# cán b&# chính tr&# li&#t kê là “vùng ph&#n đ&#ng” vì giáo dân hai đ&#a ph&#n này, v&#i tinh th&#n b&#t khu&#t, th&#ng n&#i lên ch&#ng đ&#i chính quy&#n đ&# b&#o v&# đ&#c tin. Giáo dân Giáo ph&#n B&#c Ninh, x&# Đ&#i T&# cũng đ&#ng lên ph&#n đ&#i chính quy&#n h&#n ch&#, ngăn c&#m vi&#c đi l&#. T&#i B&#c C&#n, giáo dân đã vũ trang g&#y g&#c, giáo m&#c đánh nhau v&#i cán b&# và “canh” nhà th&# g&#n hai tháng, không cho chính quy&#n vào t&#ch thu nhà th&# (5). Trên trang web c&#a “L&#c S&# Đ&#i Ch&#ng Vi&#n Thánh Giuse Hà N&#i” hi&#n nay v&#n còn ghi rõ: “Tr&#i qua nh&#ng th&#i k&# khó khăn, Ban Giám Đ&#c Ch&#ng Vi&#n luôn trung thành v&#i Giáo h&#i. Năm 1960 Ban Giám đ&#c Ch&#ng Vi&#n Gioan th&#a ch&#p nh&#n ch&#u đóng c&#a, ch&# quy&#t không ch&#u đ&# giáo viên do nhà n&#c ch&# đ&#nh vào đ&#y h&#c thuy&#t M&#c Lê ch&#ng tôn giáo &# Ch&#ng Vi&#n. Trên m&#t th&#p niên (1960 -1973), trong toàn th&# Giáo H&#i Mi&#n B&#c không có m&#t ch&#ng vi&#n nào đ&#c chính th&#c ho&#t đ&#ng.”

Chúng ta s&#ng t&#i h&#i ngo&#i, trong m&#t xã h&#i t&# do, dân ch&#, pháp tr&#, nhi&#u khi đã không hoàn toàn c&#m thông đ&#c v&#i nh&#ng gì GH CG VN đã và đang ph&#i tr&#i qua, đ&#c bi&#t nh&#ng gì GH mi&#n B&#c đã ph&#i ch&#u đ&#ng trên n&#a th&# k&#. Chúng ta hãy th&# đ&#t mình vào v&# trí m&#t tham d&# viên c&#a phiên h&#p ngày 23 tháng 6, 1990 t&#i Biên Hòa. Gi&#a m&#t tình hu&#ng căng th&#ng, m&#t bên nhà n&#c đang c&# dàn đ&#ng ra cái g&#i là “&#y Ban Đoàn K&#t Công Giáo”, m&#t bên HĐGMVN

chúng họ đã không cho phép các linh mục tham gia mà các ngài còn tỏ rõ quan điểm trong bản góp ý gửi chính phủ: “UBĐKCG là nguy cơ gây lộn lộn giữa GH và tổ chức chính trị” và “. . . cần tránh để ng hoá Tội quố c vớ i Chố nghiã xã hợ i” (6). Mai Chí Thọ, đố i tồ ng đố ng đố u ngành công an nồ i tồ ng sắ t máu, lúc đó đang giữ Bắ Nồ i Vắ , trong phiên họp đã vắ a “lên lắ p” vắ a “đe đắ a” Đố c Cha Nguyồ n Minh Nhắ t (chố tồ ch HĐGMVN) và phái đoàn cắ a ngài bắ ng câu Kinh Thánh: “Sắ c mắ nh cánh tay Ngồ i làm cho tan tác lũ kiêu căng, hắ kắ quyồ n hành. .” và Tám Cao (biắ t hắ u cắ a ông Thọ) kắ t luồ n bắ ng cách đắ p bản lắ n tồ ng: “Nồ u các vắ không đi vắ i chúng tôi thì có nghiã là các vắ không đoàn kắ t vắ i chúng tôi, mà cũng có nghiã là chố ng chúng tôi, không thắ có nghiã nào khác”. Cho dù bắ áp lắ c rắ t mắ nh tồ phía chính quyồ n, UBĐKCG tồ trắ c đắ n nay vắ n chố nhố mắ t “quái thai đố sắ ng đố chắ t”! Sắ kiồ n này cùng vắ i viố c Đố c Hắ ng Y Trắ nh Văn Cắ n, nhân danh HĐGMVN, ký Thọ nh nguyồ n thắ xin Tòa thánh thắ lý tồ n trình Tuyên Thánh cho 117 chân phồ c Tồ đố o VN (11/1985) đã là hai đố m son nồ i bắ t trong lắ ch sắ GH VN cắ n đố i.

Sau năm 1990, thái đố cắ a nhà nồ c CS đố i vắ i GH, trên bình đố n nồ i đã có vắ hòa đố u hắ n đố phù họp vắ i chính sách “mắ cắ a”, nhố ng cũng nhố đắ i “Veritas” tồ i Philippine bình luồ n sau chuyồ n viồ ng thăm và phồ ng vắ n Đố c HY Phắ m Đố ng nhắ n đắ p mắ ng Kim khánh linh mắ c cắ a ngài (6/6/1999): “Viắ t Nam có nhiồ u thay đố i vắ kinh tồ , xã hợ i. Vắ tôn giáo, tuy có Nghố đố nh “Tồ Do Tôn Giáo” nhố ng là tồ do xin phép và cho phép” (7). GH CG VN sắ còn phắ i chố u đố ng nhiồ u gian lao thắ thách, nhố ng vắ i đố i sắ ng đố c tin đã đố c rèn luyồ n và minh chố ng trên 30 năm tồ i miồ n Nam, hắ n nắ a thắ kắ tồ i miồ n Bắ c, chố c chố n GH CG tồ i VN sắ xắ ng đáng vắ i lắ i tuyên đố ng cắ a Đố c Thánh Cha Piồ XI trong đắ p tồ n phong vắ GM tiên khắ i VN, Đố c cha Nguyồ n Bá Tồ ng (11/6/1933): “VN là trắ ng trắ ng cắ a Giáo hợ i Công giáo tồ i Đố ng Á” vắ y.

(Thắ Năm, tuồ n 17 TN, 2011)

-
- (1) Mắ i Giáo Phắ n miồ n Bắ c: Bắ c Ninh, Bắ Chu, Hà Nồ i, Hắ i Phòng, Hắ ng Hóa, Lắ ng Sắ n, Phắ Diồ m, Thái Bình, Thanh Hóa, Vinh.
 - (2) “Lắ ch Sắ Giáo Hợ i CG - Quyồ n 2” Linh Mắ c Bắ Đố c Sinh. Tr. 432
 - (3) Niên lắ ch Công Giáo Kắ Hắ i 1959 – Sài Gòn 1959. Tr. 76.
 - (4) Bài phồ ng vắ n Đố c cha Chu Văn Minh – 2/2/2009
 - (5) “Lắ ch Sắ Giáo Hợ i CG - Quyồ n 2” Linh Mắ c Bắ Đố c Sinh. Tr 451
 - (6) Bắ n góp ý cắ a HĐGM VN gắ i chính phủ ngày 14 tháng 4, 1991
 - (7) “Giáo Hợ i Công Giáo ắ Viắ t Nam” Linh Mắ c Bắ Đố c Sinh Tr. 88